29.1.2019
Luukkonen Lauri

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto (VeJ)

HE 304/2018
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

## Täsmennyksiä erikoissijoitusrahastojen verokohteluun

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto esityksestä koskien rahastojen verovapauden edellytysten täsmentämistä. Esitys pohjaa VM:n sijoitustuotteiden verotusta tarkastelleen työryhmän loppuraporttiin, joka suositteli sijoitusrahastojen verokohtelun säilyttämistä asiallisesti ennallaan. Työryhmä ehdotti kuitenkin, että verosääntelyä tulisi täsmentää siten, että verovapauden edellytyksistä säädettäisiin tarkemmin laissa etenkin sijoitusrahastolainsäädäntöä tarkastelleen työryhmän ehdotuksiin sekä kansainvälisiin tilanteisiin liittyen.

FA kannattaa esitystä, mutta esitämme esityksestä seuraavat huomiot:

### 1 Edellytys rahaston avoimuudesta sekä erikoissijoitusrahastot

Esityksen mukaan yksi verovapauden edellytys niin erikoissijoitusrahastoilla kuin sijoitusrahastoillakin on rahaston avoimuus. Esityksen mukaan sijoitusrahastojen osalta avoimuudella tarkoitetaan avoimuutta yleisölle (open to the public) ja sijoitusrahaston velvollisuutta laskea liikkeeseen osuuksia ja lunastaa osuuksia (open ended). Esityksessä todetaan kuitenkin myös, että ”harventunut aukiolo ei sinällään tee erikoissijoitusrahastosta suljettua rahastoa.”

Ns. tavallisten sijoitusrahastojen osalta avoimuus ei muodosta ongelmaa. Erikoissijoitusrahastojen osalta avoimuus yhtenä verovapauden edellytyksenä voi kuitenkin muodostua ongelmalliseksi esimerkiksi puhtaasti määräaikaiseksi tarkoitettujen rahastojen, kuten pääomasijoitustoimintaa harjoittavien rahastojen kannalta. Tällaisten rahastojen toimintaan kuuluu olennaisena osana se, että ammattimaiset sijoittajat sitoutuvat hyvin pitkäjänteisesti useiden vuosien ajaksi rahaston toimintaan, ja rahaston aukioloa voidaan tätä myöten rajoittaa. Rahaston toiminnan päätyttyä rahasto taas puretaan. Mikäli tällaisten määräaikaisten useamman vuoden kiinni olevien rahastojen osalta asetetaan verovapauden edellytykseksi edelleen jatkuva aukiolo, tai jätetään avoimeksi kuinka paljon aukioloa voidaan rajoittaa, esitys aiheuttaa turhaa epävarmuutta verostatuksen suhteen kotimaisille erikoissijoitusrahastoille, ja täten heikentää kotimaisten rahastojen toimintaedellytyksiä.

**FA esittää, että esitystä koskevaan mietintöön kirjattaisiin selkiytyksenä, että pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tai muutoin luonteeltaan määräaikaiseksi tarkoitettujen erikoissijoitusrahastojen osalta, nämä rahastot täyttävät edelleen avoimuus-vaatimuksen, vaikka niiden osalta rahaston aukioloa rajoitettaisiin.**

Tällaiset rahastot on tarkoitettu määräajaksi toimiviksi, jolloin sijoitukset on tarkoitettu myös kestämään vuosien ajan, eikä tällaisten rahastojen osalta ole missään määrin tarkoituksellista saada lunastaa osuuksia kesken rahaston toiminta-ajan.

## 2 Kiinteistöihin sijoittavat erikoissijoitusrahastot ja verovapauden edellytykset

Ehdotetussa TVL:n 20 a §:n 4 momentissa asetetaan kiinteistöihin sijoittavien erikoissijoitusrahastojen verovapaudelle edellytykseksi, että ko. ”pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 16 a luvun 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla sijoittava rahasto jakaa osuudenomistajilleen vuosittain vähintään kolme neljäsosaa tilikauden voitostaan pois lukien realisoitumattomat arvonnousut”.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 16 a §:n 4 §:ssä todetaan kiinteistöihin sijoittavista erikoissijoitusrahastoista, että ”Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, jos sen sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määrästä.”

TVL:n kiinteistöihin sijoittavia erikoissijoitusrahastoja koskeva kohta ei suoraan määritä, että verovapauden saadakseen, myös ulkomaisella vastaavalla toimijalla tulisi olla vähintään 10 osuudenomistajaa, ja, että rahaston pääoman tulisi olla vähintään 10 miljoonaa. Ottaen huomioon, että esimerkiksi TVL 20 a §:n 1 ja 2 momenteissa listataan erikseen sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston verovapauden edellytyksenä se, että osuudenomistajia tulee olla 30, voi nykyisellään esitystä tulkita siten, ettei kiinteistöihin sijoittavan erikoissijoitusrahaston osalta edellytettäisi rinnastettavuustilanteissa 10 osuudenomistajan minimimäärää.

**FA esittää, että esitystä koskevassa mietinnössä täsmennettäisiin, että TVL 20 a §:n 4 momentin mukaisten kiinteistöihin sijoittavien erikoissijoitusrahastojen verovapautta tarkasteltaessa sovelletaan nimenomaisesti vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 16 a luvun 4 §:n mukaisia edellytyksiä 10 osuudenomistajasta ja 10 miljoonan euron pääomasta.**

Mikäli asiaa ei tältä osin selvennetä, on riskinä, että ulkomaiset toimijat voisivat saada verovapauden helpommilla edellytyksillä kuin kotimaiset vastaavat toimijat.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi